

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Fru Gerda Møller henviste i sin sidste kommentar til behandlingen af ændringerne af uddannelsesrådene i sidste samling. Jeg forstod på den behandling i sidste samling, at man fandt, at det hang meget væsentligt sammen med EFG-lovgivningen og den styring, der blev på dette område. Derfor bliver dette forslag fremsat samtidig med EFG-lovforslaget i det hele taget, hvoraf det også fremgår, hvilken styrelsesordning der skal være.

Jeg synes ikke, at man vedrørende dette forslag behøver at betvivle, at arbejdsmarkedets parter selvfølgelig bliver inddraget i udarbejdelsen af disse uddannelser. Det har de hidtil været, og der ligger intet i forslaget, som lægger op til, at der skulle ske en ændring af denne praksis.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om landinspektørvirksomhed.
(Lovforslag nr. L 106. Fremsat 9/11 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erik Andersen (S):

Jeg skal indskrænke mig til på den socialdemokratiske folketingsgruppes vegne at anbefale dette lovforslag til en hurtig og velvillig behandling, idet jeg i øvrigt henviser til de meget fyldige bemærkninger, som landbrugsministeren har ladet lovforslaget ledsage af. Her har vi særlig bemærket, at forslaget har fået tilslutning både fra landinspektørnævnet og fra landinspektørforeningen, samt at forslaget ikke vil medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for staten.

Holmberg (V):

Det kan jo ikke siges, at lov om landinspek-

tørvirksomhed ofte har været til behandling her i folketinget. Sidste revision var i 1962, altså for 14 år siden, dengang fremsat af landbrugsminister Karl Skytte. Landinspektørvirksomhed blev stort set før 1919 og 1943 udøvet i henhold til kongelig bestalling. Men som sagt fandt den daværende landbrugsminister, at det var noget forældet, og fremsatte forslag om, man kunne dengang godt sige ret vidtgående ændringer, som så har været gældende indtil nu.

Så er der det lovforslag, som her er fremsat. Her er egentlig tale om ret store ændringer, og der er en del ændringer, der absolut egner sig bedst til udvalgsbehandling. Jeg ser, at landinspektørnævnet og Den danske Landinspektørforening har været spurgt, og at de kan tilslutte sig de foreslåede ændringer. Det er for mit vedkommende intet argument; jeg konstaterer bare, at de har tilsluttet sig ændringerne. Jeg vil selvfølgelig helst tro, at det er af hensyn til kunderne.

Det anføres, at forslaget bl. a. er en følge af, at landinspektørstudiet er flyttet fra den kgl. veterinær- og landbohøjskole til Ålborg universitetscenter. Så er der foreslået ændrede regler for at opnå beskikkelse som landinspektør. Der er nye bestemmelser, der begrænser de former, hvorunder landinspektører kan drive deres virksomhed. Bestemmelserne skal hindre, at der sker en forflygtigelse af landinspektørernes personlige ansvar i forbindelse med udførelsen af matrikulære arbejder. Endvidere er der ændrede og skærpede regler om inhabilitet.

Dette forslag koster ingen penge og skulle ikke have administrative konsekvenser for staten. Det er da selvfølgelig godt det samme, det er vi jo ikke forvænt med, når der fremkommer forslag om ændringer af bestående love. Men nok om det. Det koster altså ingen penge for staten.

Men så melder sig spørgsmålet, om det, der er foreslået, er fornuftigt. Her er vi egentlig meget, meget tvivlende, thi i retten til at få meddelt beskikkelse som landinspektør er der sket en stramning. I den gældende formulering i § 1, stk. 2, nr. 3, står, at de selvfølgelig skal have bestået landinspektørksamens, og det er uændret. Men i § 1, stk. 2, nr. 4, er »i et tidsrum af i alt 3 år« - og så følger en hel del - blevet ændret til »i mindst 3 år«. Det vil vi i alle tilfælde også have drøftet nærmere i udvalget.

På samme måde, og måske endda i højere

[Holmberg.]

grad, er det med de nye bestemmelser, der begrænser de former, hvorunder praktiserende landinspektører kan drive deres virksomhed. Intentionerne er egentlig gode nok: at hindre, at der sker en forflygtigelse af landinspektørernes ansvar i forbindelse med matrikulære arbejder. Med inhabilitetsreglerne er det på samme måde. Det skulle altså være for at beskytte borgerne.

Må jeg egentlig her benytte lejligheden til at spørge landbrugsministeren om noget? Se, når der bliver foreslået ændringer her, så er jeg selvfølgelig klar over, at ministeren mener, det er rigtigt. Men hvad bygger de ændringer egentlig på? Bygger de på, at der i det praktiske liv er sket misbrug af de gældende regler?

Vi kan altså læse, at det ikke koster staten nogen penge, men derfor kunne det godt komme til at koste borgerne nogle penge. Må jeg her henvise til den nye § 4 a, som vi absolut ønsker en nærmere drøftelse af, for ikke at sige en indgående drøftelse af i udvalget.

Som det er fremgået, har jeg ikke hermed totalt afvist forslaget. Det er jo også en førstebehandling, dér gør vi det jo sjældent. Vi tilsiger naturligvis saglig udvalgsbehandling, men i det store og hele er vi betænkelige.

Glensgård (FP):

Selv om jeg i hovedlinjerne kan tilslutte mig den foregående taler, er det ikke sådan generel politisk tilslutning til alt, hvad der kommer fra hr. Holmberg, men i denne sag mener jeg, at hr. Holmberg har trukket nogle af de problemer frem, der ligger.

Under udvalgsarbejdet ønsker vi at få en diskussion med ministeren om bl. a. hele matrikelvæsenet, for vi tror, der ligger en stor besparelse i den offentlige sektor, såfremt vi ændrede ved loven om landinspektørvirksomhed og samtidig så på hele matrikelvæsenet. Som sagt skal vi gerne gå ind i et godt udvalgsarbejde, og vi glæder os så til at se landbrugsministeren i erhvervsudvalget, det er noget nyt.

Jeg vil godt allerede nu bede om, at landbrugsministeren forbereder sig på at give os nogle fornuftige forklaringer på, hvorfor man egentlig har flyttet uddannelsen af landinspektører fra landbohøjskolen til AUC. Vi ser det som en lidt mærkværdig tendens, at man tager disse faglige uddannelser og lægger dem ind under forskellige mærkværdige universiteter.

Men som sagt kan jeg hovedsagelig tilslutte mig hr. Holmbergs bemærkninger. Vi går ind i et udvalgsarbejde, men er noget skeptiske over for lovforslaget.

Ingomar Petersen (RV):

Ændringerne af loven er, som landbrugsministeren anfører i sin fremsættelse, en følge af landinspektørstudiets flytning fra landbohøjskolen til Ålborg universitetscenter. Uddannelsen er herved blevet radikalt ændret, og man må nu afvente, om AUC-uddannelsen kan leve op til de krav, der må stilles til udøvelsen af landinspektørerhvervet. Dette er man jo opmærksom på, idet bekendtgørelsen om uddannelsen ved AUC skal tages op til revision senest i 1980. Skulle det vise sig, at den nye uddannelse ikke kan leve op til kravene, må bestemmelserne for opnåelse af beskikkelse som landinspektør eventuelt igen revideres.

De foreslåede nye regler for opnåelse af beskikkelse i lovens § 1, nye stykker 3 og 4, er en helt nødvendig revision af loven, idet de gamle bestemmelser i lovens § 1, stk. 2, nr. 4, affødte mange urimeligheder, også fordi der i loven ikke var dispensationsmuligheder, og ændringerne her må derfor hilses med glæde.

Bemærkningerne til lovforslaget er dækkende for problemstillingen, idet det bemærkes, at de i matrikeldirektoratet for tiden ansatte landinspektører under lovens forberedelse protesterede kraftigt mod ændringen, der medførte, at de ikke kunne opnå beskikkelse ved deres ansættelse. Lovforslagets § 3, stk. 1, har taget højde for denne situation.

Ændringen af loven er en god justering af konstaterede mangler ved den nu godt 13 år gamle lov. Habilitetskravene er forstærket en smule. Bestemmelsen i lovens § 5, stk. 1, om, at en landinspektør ikke »må udføre matrikulært arbejde, når der kan være tvivl om hans upartiskhed«, medfører vel, at en helt vidunderlig ministeriel skrivelse som den af 6. august 1976 fra matrikeldirektoratet om habilitet og papirløst samliv, til en landinspektør, fremover kan undlades.

Man kunne gøre sig visse overvejelser om loven og dermed landinspektørnævnets »kompetenceområde«, det vil sige lovens § 4, stk. 1. Det er klart, at arbejder i forbindelse med en matrikulær sag kun kan udføres af landinspektører med beskikkelse, men der er andre love, hvori der står, at et arbejde skal udføres

[Ingomar Petersen.]

af en »landinspektør«. Dette gælder tinglysningsloven, lov om offentlige veje, statsekspropriationsloven samt mange flere, ligesom der ifølge amtskommunale og kommunale styrelsesregler skal anvendes »landinspektører«. I hvilket omfang udførelsen af et konkret landinspektørarbejde kræver beskikkelse, og om landinspektørlovens disciplinærregler gælder, er efter min mening uklart.

Ved ændringen af ejerlejlighedsloven – det er lovbekendtgørelse nr. 109 af 12. marts 1976 – er landinspektørmedvirken direkte foreskrevet i lovens § 10, stk. 1, men der står ikke, om der tænkes på en landinspektør med beskikkelse. I cirkulæret af 24. marts 1976 er anført, at landinspektøren skal have beskikkelse, men det siges ikke i loven. Jeg vil egentlig godt spørge ministeren, om landinspektørlovens disciplinærregler også gælder her.

Den nu aktuelle ændring af landinspektørloven kunne have taget stilling til uklarhederne, eventuelt ved udbyggende kommentarer i bemærkningerne til lovforslaget. Der kunne eventuelt stå, at loven omfatter alle arbejder, hvor det i lovgivningen eller i bestemmelser fastsat i medfør af lovgivningen er foreskrevet, at de skal udføres af en landinspektør med beskikkelse. Der er ingen tvivl om, at man ved de forskellige love har tænkt på en normalt praktiserende landinspektør, men det er ikke tilstrækkelig præciseret.

Den nye landinspektøruddannelse på AUC er en meget mere valgbetonet uddannelse end den hidtidige på landbohøjskolen og derfor mere forgrenet. Den traditionelle opfattelse af en landinspektør vil derfor i højere grad blive knyttet til landinspektører med beskikkelse, og de ville være de eneste, hvorom man ved, at de har en praktisk uddannelse i tilslutning til den teoretiske. En udvidelse af begrebet medfører så mange ting, og måske en omformulering af loven er nødvendig, ja, måske også en udvidelse og en bredere sammensætning af nævnet, men det kan man drøfte.

Jeg ville godt benytte lejligheden her til at spørge ministeren om noget, men det må jeg vente med til anden omgang.

Ole Olsen (SF):

Jeg kan gøre landbrugsministeren den glæde, at jeg vil være betydelig mindre kritisk end de tre foregående talere. Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører. Vi ser i hvert fald

stort set positivt på lovforslaget. Vi er da klar over, at når man flytter over til et nyt uddannelsessted, så får det en række konsekvenser, vi har jo lagt uddannelsen om. Det er vi indforstået med. Vi er også tilfredse med den begrænsning, der har fundet sted i de former, hvorunder landinspektører kan drive virksomhed, og ligeledes med skærpelsen af habilitetskravene.

Jeg har nogle småting, men jeg skal i modsætning til andre heroppe ikke bruge taletiden til at spørge ministeren for meget. Jeg har ikke større betænkeligheder, end at det er noget, der let kan afklares i et udvalg. Og hvis de bagateller, jeg har, kan klares i et udvalg, så kan jeg roligt tilsige socialistisk folkepartis støtte til at gennemføre dette lovforslag.

Burgdorf (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg bare lige fremføre, at vi i det konservative folkeparti ser med en vis skepsis på nogle dele af dette lovforslag, og det vil medføre, at vi også må stille spørgsmål i udvalget. Men vi vil naturligvis være med i et udvalgsarbejde, også et godt udvalgsarbejde.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti ønsker heller ikke at komme med mange bemærkninger til lovforslaget nu. Vi kan ikke på forhånd tilsige det støtte, men vil gerne gå med i en positiv udvalgsbehandling og håber derfor at få mere klaring på de problemer, der ligger deri. Det er altså det, vi har at sige i denne omgang.

Jørgen Jensen (DKP):

DKPs ordfører har ikke mulighed for at være til stede. Jeg kan kun sige, at vi er positivt indstillet over for lovforslaget. Vi har nogle spørgsmål, som vi vil tage op i udvalget. Men i øvrigt giver vi tilslutning til det.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Jeg vil gerne takke for, hvad jeg betragter som et overvejende velvilligt tilsagn om i det mindste at deltage i et frugtbart udvalgsarbejde. Så vidt tror jeg da jeg har lov til at fortolke de ordførere, der har haft ordet i denne sag.

Jeg vil også indrømme, at der er en lang række af de problemer, der er rejst, der vistnok bedst egner sig til udvalgsarbejde. Jeg har på fornemmelsen, at nogle af spørgsmålene måske

[Landbrugsministeren.]

oven i købet kunne afklares under udvalgsarbejdet, uden at man sådan set behøver at stille store spørgsmålstegn ved lovforslagets forskellige bestemmelser.

Hr. Holmberg spørger mig, hvad landbrugsministeren bygger på, når han foreslår disse etableringsregler ændret. Uden at jeg skal gøre mig klog på alle de juridiske finesser, der kan være i en lang række love – det vedrører også lidt det, hr. Ingomar Petersen sagde – så går jeg ud fra, at vi i landbrugsministeriet skal tilstræbe den størst mulige grad af habilitet, når man beskikker folk, som på det offentlige vegne for borgerne skal udføre opgaver. Borgerne må kunne være sikre på, at det er folk, som ikke er i en inhabilitetssituation.

Man kunne måske forestille sig, hvad jeg mener at have hørt et eksempel på, at en landinspektør samtidig kan være ejendomshandler eller ejendomsmægler. Jeg ville stille stor tvivl ved, om det var en fornuftig sammenblanding, og om man altid kunne være fuldstændig sikker på habilitet i et sådant foretagende.

Hr. Glensgård vil i udvalget have en fornuftig forklaring på, som han udtrykker det, hvorfor man har flyttet uddannelsen til et mærkværdigt universitet – jeg tror, han udtrykte det sådan. Må jeg først af alt sige, at jeg naturligvis ikke kan acceptere en degradering af et nordjysk universitetscenter, som, efter hvad det er oplyst over for mig – og jeg har beskæftiget mig ganske meget med det nordjyske universitetscenter – tager sig ganske saglige opgaver på og løser disse opgaver på en måde, der ikke har været rejst kritik af, så vidt mig bekendt. Som sagt har jeg ganske nær kontakt med folk, der har beskæftiget sig med dette universitet, og jeg må afvise hr. Glensgårds betragtninger om, at det er et mærkværdigt universitet. Det er et ganske normalt uddannelsescenter, som jeg kan forsikre hr. Glensgård for at i hvert fald den nordjyske befolkning sætter pris på, og det vil jeg sådan set også anbefale ham at gøre.

Om vi skal have en stor diskussion om det offentlige matrikelvæsen i udvalget, skal jeg ikke blande mig i. Det er selvfølgelig op til udvalgets medlemmer.

Hr. Ingomar Petersen rejser et spørgsmål vedrørende udstykningen af ejerlejligheder. Jeg må indrømme, at jeg ikke har mulighed for at svare på spørgsmålet på nuværende tidspunkt. Jeg var ikke klar over, at der var afvigelse imellem den pågældende lov og cirkulæret. Det

er i hvert fald nyt for mig. Men det er jo oplagt et spørgsmål, som vi har mulighed for at undersøge i forbindelse med det udvalgsarbejde, der skal foregå.

Ingomar Petersen (RV):

Den lovændring, som er foreslået af ministeren, giver jo ikke anledning til at drøfte det »sønderjyske problem«, hvor vi helt specielt har statsansatte landinspektører, men måske lige lejlighed til at spørge ministeren, hvordan det går med systemændringen dernede. Matrikelinspektøret afgav sin indstilling til landbrugsministeriet den 30. april 1975, som tiltrådte indstillingen den 26. august 1975.

For at det sønderjyske matrikelvæsen kan komme til at ligne det øvrige lands blot i teknisk henseende, skal der påbegyndes en ændring af hele det tyskarvede matrikulære basismateriale. Dette består af protokoller, som skal sammenarbejdes i et samlet register, alle matrikelkortene skal omtagnes, og hele det gamle tyske opmålingssystem skal omlægges til det system, der bruges i det øvrige land. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: er der fastlagt en »køreplan« for alle disse ændringer, og hvor lang tid skønnes det at ville vare?

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Jeg har ikke mulighed for at svare på et spørgsmål, som slet ikke har noget med dette lovforslag at gøre. Men på den givne foranledning skal jeg sørge for, at udvalget får tilstillet et notat om denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om saltvandsfiskeri.

(Lovforslag nr. L 105. Fremsat 9/11 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.